

Zapomínat je nepřipustné

MARTA ŠVAGROVÁ
redaktorka LN

KOLEM DOKOLA

Květnové dny jsou pro nás směsí vzpomínek velmi rozdílných, vždy však silně emotivních. Dne 11. května v 11 hodin si tradičně poslední z žijících rodinných příslušníků na Olšanských hřbitovech připomínají, že v tuto dobu v roce pětáctýřicátém minulého století začali „osvoboditelé“ odvlékat československé občany ruského, ukrajinského, běloruského... původu do sovětských gulagů. V tomto týdnu jsme si i díky instituci Poslední adresa, kterou po vzoru připomínání památky obětí holocaustu pokládáním kamenů zmizelých (Stolpersteine) i ruského předobrazu Poslednij adres z roku 2014 na našem území reprezentuje Ústav pro studium totalitních režimů a gulag.cz, připomněli na třech konkrétních pražských adresách památku obětí jak sovětských, tak československých komunistických represí: tajemník Filozofické fakulty Ukrajinské svobodné univerzity v Praze Mykola Rossinevyč (Viktorinova 3, Praha 4 – Nusle) byl zatčen příslušníky sovětské vojenské rozvědky

SMERŠ 12. května 1945, odvezen do Sovětského svazu, kde zemřel ve vězení 10. února 1946. I literární historik Alfred Bem (Rooseveltova 29, Praha 6 – Bubeneč) byl zatčen rozvědkou SMERŠ 16. května 1945 a zemřel patrně ještě v Československu během výslechů. Technický úředník Josef Charvát (Svatovítská 4, Praha 6) byl zatčen 17. května 1949 a jako účastník protikomunistického odboje byl souzen v politickém procesu a popraven 5. listopadu 1949.

Na těchto adresách si kolemjdoucí budou díky malé tabulce, která se vejde do dlaně, moci všimnout osudů lidí, kteří se provinili tím, že jim rozum a svědomí velely bojovat proti bolševické/komunistické zvěli, byli zatčeni a do svého domova se už nevrátili. V domě v Rooseveltově ulici, kterému se říkalo ruský nebo profesorský, už před třiceti lety sdružení Oni byli první instalovalo pamětní desku s připomínkou obyvatel, kterým se z bolševického Ruska podařilo odejít, v Československu vystudovali, vytvářeli nezanedbatelné hodnoty, založili rodiny, přesto je rozvědka SMERŠ našla hned v prvních poválečných dnech.

„Jedno jméno, jeden život, jedna tabulka“ zní motto Poslední adresy. A kolik jich bylo! To není minulost. Zapomínat, jak se právě znovu ukazuje, je nepřipustné.